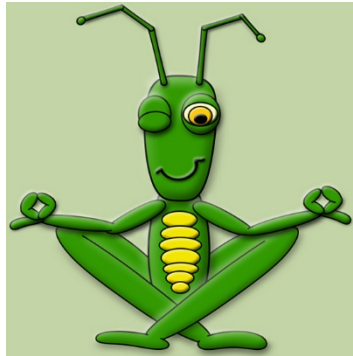

Co piszczy w mediach (08/03/2025)

Świat

- Władimir Putin przyznał niedawno, że rosyjska gospodarka zaczyna się przegrzewać. W kraju rośnie inflacja i brakuje rąk do pracy. Szanse na rychły kryzys ekonomiczny są jednak niewielkie.
- Premier Węgier Viktor Orbán ponownie stanowczo odrzucił możliwość przystąpienia Ukrainy do Unii Europejskiej. Według niego nie istnieje żaden argument przemawiający za członkostwem Kijowa we Wspólnocie. Jest także przekonany, że konflikt zbrojny nie zagrozi terytorium Węgier.
- Musimy pilnie zbroić Europę, naprawdę wszyscy musimy stanąć na wysokości zdania - powiedziała w niedzielę po zakończeniu szczytu w Londynie przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen. Dodała, że KE przedstawi w najbliższy czwartek specjalny plan w tej sprawie.
- Co najmniej dwie osoby zginęły, a 25 zostało rannych, w tym 15 ciężko, w centrum Mannheim, gdzie w poniedziałek rozpędzony samochód osobowy wjechał w tłum - poinformował dziennik "Bild", powołując się na źródła w służbach. Według gazety kierowca pojazdu został ujęty.
- Przyszły kanclerz Niemiec i lider CDU Friedrich Merz, nie zważając na sugestie doradcy Donalda Trumpa, nie zamierza się szybko spotykać z amerykańskim przywódcą. Wizytę w USA planuje dopiero po sformowaniu rządu. Jednocześnie ubiegłotygodniową awanturę w Białym Domu określił mianem celowej eskalacji strony amerykańskiej.
- Akcje na GPW czy notowania euro – aktywa, na których wartość wpływają rozmowy pokojowe - zyskiwały w poniedziałek na wartości. Prognozowany obecnie termin wstrzymania ognia przypada na ostatni kwartał 2025 roku.
- "Jeśli ktoś odmawia zawarcia umowy, nie pozostanie długo w grze i nie będzie brany pod uwagę" – stwierdził w poniedziałek prezydent USA Donald Trump, odnosząc się do negocjacji dotyczących zakończenia wojny w Ukrainie.
- Zełenski proponuje I etap końca wojny – uwolnienie jeńców i rozejm w powietrzu oraz na morzu. Zadeklarował gotowość do działania "pod silnym przywództwem Trumpa, aby osiągnąć trwałe pokój". Ponadto szczególnie podziękował za "przełomowy moment", gdy Trump za swej 1. kadencji przekazał Ukrainie Javeliny.
- USA wstrzymały wszelką pomoc wojskową dla Ukrainy, także tą już w transporcie i np. przygotowaną w Rzeszowie. Wcześniej Trump zapewniał, że nie wstrzyma wsparcia zatwierzonego za prezydentury Bidena, a przed kłótnią z Zełenskim deklarował chęć kontynuacji.
- Sekretarz obrony USA Pete Hegseth nakazał Dowództwu Cybernetycznemu USA zaprzestanie operacji przeciw Rosji. Nie dotyczy to wywiadu.

- Premier Kanady, Trudeau: USA wydały Kanadzie wojnę handlową, a chcą współpracy z morderczym dyktatem Rosji. Kanada odpowiada 25% cłami na amerykańskie towary za 155 mld \$ kanadyjskich. Zaskarży też USA do Światowej Org. Handlu (WTO).
- KE ogłosiła 5-punktowy plan dozbierania Europy za kwotę do 800 mld €, w tym wszystkim kraje będą mogły zwiększyć wydatki na obronę poza procedurą nadmiernego deficytu. Podstawą planu jest zwiększenie wydatków przez wszystkie państwa średnio o 1,5% PKB - tj. 650 mld € w 4 lata. Do tego pożyczki 150 mld € na obronę przeciwlotniczą.
- Niemcy stopniowo znoszą strefy czystego transportu w ponad 10 miastach ze wzgl. na poprawę jakości powietrza; jednocześnie Polska wciąż wprowadza własne. Z 56 stref Niemczech w 2023 roku pozostało już tylko 37. Główny powód poprawy to modernizacja źródeł ciepła, auta mają ograniczony wpływ.
- USA, tajwański koncern TSMC ogłosił inwestycję za 100 mld dolarów w budowę 5 nowych fabryk chipów w Arizonie – łączna wartość jego inwestycji w USA to już 165 mld dolarów. TSMC otrzymało 6,6 mld dolarów subsydiów od Departamentu Handlu USA. Wspiera to inicjatywę administracji Trumpa dot. rozwoju AI i produkcji półprzewodników w kraju, uniezależniając od Azji.
- Chiny nałożyły do 15% ceł na towary z USA oraz ograniczyły eksport kluczowych towarów do 15 amerykańskich firm po dwukrotnym nałożeniu dodatkowych 10% ceł na chińskie towary przez USA, co podnosi stawki na nie do 33% z początkowych 13%.
- Elon Musk udostępnił wpis powołujący się na śledztwo Gazety Polskiej i z karykaturą Tuska na tle dolarów i tęczowej flagi. Wydaje się, że 2. najsilniejsza obecnie osoba w USA ma premiera Polski za radykalnego lewicowca.

Polska

- Rząd zniósł nakaz budowy minimalnej liczby miejsc postojowych przy budynkach mieszkalnych na rzecz przepisów własnych gmin. Obecnie wymagane jest 1,5 miejsca na mieszkanie w standardowych inwestycjach oraz 1 w śródmieściach. Podobny zapis został usunięty z projektu ustawy powodziowej w październiku 2024 r., a znalazł się tam z powodu rzekomej "pomyłki" – przekonuje min. rozwoju Paszyk.
- Prokuratura Okręgowa w Suwałkach umorzyła śledztwo ws. śmiertelnego wypadku motocyklisty na obwodnicy Zambrowa – w 2022 r. rozbił się on przy aucie byłej I prezes Sądu Najwyższego Małgorzaty Gersdorf i byłego prezesa Trybunału Konstytucyjnego Bohdana Zdziennickiego, którzy oddalili się z miejsca zdarzenia.
- Zapadł pierwszy w Polsce wyrok sądu unieważniający umowę kredytową opartą na WIBOR: Sąd Okręgowy w Suwałkach uznał, że bank musi zwrócić określoną kwotę i odsetki oraz koszty procesu, bo nie przekazał żadnych istotnych informacji nt. WIBOR poza zapisami w umowie.
- Jest też nowy wyrok ws. kredytów frankowych. Sąd Najwyższy uchwalił, że umowa o kredyt jest umową wzajemną wg Kodeksu Cywilnego, co ułatwi bankom wstrzymanie się ze zwrotem pieniędzy klientom na czas apelacji po unieważnieniu umowy.
- Rząd potwierdza, że USA bez konsultacji z NATO wstrzymały transport pomocy wojskowej dla Ukrainy przez Polskę; premier Tusk zapowiedział działania nadzwyczajne – przesunięcie do 30 mld zł z KPO na obronność i zbrojeniówkę.
- Tylko 30% leków sprzedawanych w Polsce pochodzi z krajowych fabryk, gdy średnia europejska to 70%. Jesteśmy zależni, zwłaszcza w zaawansowanych technologicznie lekach. Na technologie biomedyczne ma trafić 100 mln zł z KPO. M.in. Polpharma rozwija leki wziewne na przewlekłe, obturacyjne choroby płuc, na które cierpi 20% Polaków po 40 r.ż. Mają trafić na rynek po 2029 r.

- Polscy inżynierowie z Łukasiewicz – Instytut Lotnictwa z sukcesem przetestowali silnik rakietowy, który w przyszłości ma posłużyć np. lądownikom księżycowym, rakietom czy platformom orbitalnym. Informację opublikowała Europ. Agencja Kosmiczna ESA zaznaczając, że cała konstrukcja zadziałała idealnie.
- Sejm zdecydował o uchyleniu immunitetu prezesowi PiS Jarosławowi Kaczyńskiemu. Immunitet uchylono też Mariuszowi Błaszczakowi. Sejmowa większość zgodziła się też na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie posła Dariusza Mateckiego.
- Prezydent Duda nadał polskie obywatelstwo aktorowi Jessemu Eisenbergowi, który podkreśla związki z Polską i odkrywanie rodzinnych korzeni.
- Komisja Europejska otwarcie zapowiada ingerencję w wybory prezydenckie w Polsce! Henna Virkkunen, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej ds. Suwerenności Technologicznej, Bezpieczeństwa i Demokracji, powiedziała, że w najbliższych tygodniach odbędzie się okrągły stół na temat wyborów prezydenckich w Polsce.

Australia

- W poniedziałek GreenX Metals Limited (Australia) zachowywał się lepiej niż rynek. Indeks WIG wzrósł o 0,58 proc. do poziomu 92 526 punktów, a wartość spółki wzrosła aż o 5,95 proc. Spółki z branży górniczej do których należy także GreenX Metals Limited (Australia) pchały mocno rynek do góry, wartość indeksu WIG-GORNIC wzrosła o 1,75 proc. do poziomu 4 401 punktów.
- W poniedziałek australijskie wojsko poinformowało, że udało się odnaleźć i uratować Aurimasa Mockusa - 44-latką, który w październiku ubiegłego roku wyruszył w samotną podróż kajakiem z San Diego w Stanach Zjednoczonych do Australii. Celem Mockusa było to, aby zostać czwartym wioślarzem, który samotnie przepłynie Ocean Spokojny bez zatrzymywania się. Litewski wioślarz postanowił również, że wyruszy w podróż kajakiem napędzanym wyłącznie siłą własnych mięśni, co dodatkowo utrudniało wyzwanie.
- Do wybrzeży australijskiego stanu Queensland zbliża się cyklon Alfred. Według prognoz żywiół przyniesie ze sobą podmuchy wiatru o prędkości do 120 kilometrów na godzinę. To pierwszy od ponad pół wieku cyklon, który uderzy w obszar tak bardzo wysunięty na południe.
- W wieku 88 lat zmarł James Harrison, dawca krwi z Australii, który pomógł ocalić życie nawet 2,4 miliona dzieci. Mężczyzna zyskał sławę za sprawą swojej unikalnej krwi, pozwalającej na produkcję szczepionek zapobiegających konfliktowi serologicznemu u noworodków. Informację o śmierci Harrisona przekazała jego rodzina.
- Reprezentacja Australii do lat 20 w piłce nożnej zwyciężyła w finale Asian Cup.
- Cyklon Alfred zbliża się do południowo-wschodniego Queensland i północnej części Nowej Południowej Walii. Prawdopodobnie dotrze do lądu w okolicy Redcliffe, na północ od Brisbane.
- W Melbourne zmarł Krzysztof Łańcucki, zasłużony działacz na rzecz Polski i Polonii Świata oraz wielokulturowej Australii. Przez ponad pół wieku był uważany za opokę polonijnej społeczności w Australii,

Opracował:

Emil K.